

Esipuhe

Suomen Yrittäjät ja Finnvera Oyj tekevät yhteistyössä pientä ja keskisuurta yritystoimintaa ja sen kehitystä kuvaavaa Pk-yritysbarometriä kaksi kertaa vuodessa valtakunnallisena raporttina ja alueellisina raporteina. Valtakunnallisessa raportissa tuloksia tarkastellaan teollisuuteen, rakentamiseen, kauppaan ja palveluihin jaoteltuna.

Pk-yritysbarometri perustuu noin 3500 pk-yrityksen vastauksiin ja heijastaa siten kattavasti pk-yritysten käsityksiä yritysten kehitysnäkymistä ja toimintaan vaikuttavista tekijöistä. Barometrin ennustekyky on ollut varsin hyvä.

Tässä kevään 2005 alueellisessa raportissa tarkastellaan pk-yritysten suhdanneodotuksia lähimmän vuoden aikana, yrityksen kehittämistarpeita, elinkeinoilmastoa ja sukupolvenvaihdoksia sekä yrittäjien näkemyksiä yhteisö- ja pääomaverouudistuksen vaikutuksista. Lisäksi raportissa tarkastellaan yritysten rahoitustarpeisiin vaikuttavia tekijöitä, kuten investointeja, kasvuhakuisuutta, asiakkaiden maksuhäiriöitä sekä rahoitusvaikeuksien yleisyyttä. Koko maan kaikkia yrityksiä koskevat tulokset löytyvät tästä raportista.

Helsingissä 31.3.2005

Jussi Järventaus
toimitusjohtaja
Suomen Yrittäjät

Markku Mäkinen
toimitusjohtaja
Finnvera Oyj

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ	2
JOHDANTO.....	3
AINEISTO.....	4
TUTKIMUSTULOKSET	6
1 Helsingin ja koko maan yritykset	6
2 Yritykset ja työllisyys.....	7
3 Pk-yritysten suhdannenäkymät	8
3.1 Yleiset suhdannenäkymät	8
3.2 Suhdannenäkymät osatekijöittäin.....	9
4 Pk-yritysten kehittämistarpeet	10
5 Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet	11
6 Pk-yritysten työllistämisen esteet	13
7 Elinkeinoilmasto	14
8 Pk-yritysten kasvuhakuisuus	16
9 Sukupolven- tai omistajanvaihdokset	17
10 Pk-yritysten investoinnit.....	18
11 Pk-yritysten rahoitus	19
12 Pk-yritysten verkostoituminen ja osahankinta.....	22
Finnveran yhteystiedot	
Suomen Yrittäjien yhteystiedot	

TIIVISTELMÄ

Pk-yritykset odottavat suhdanteiden paranevan lähimmän vuoden aikana Helsingissä ja koko maassa oman yrityksen kannalta. Helsingissä toimivista pk-yrityksistä lähes joka toinen ennakoi suhdannenäkymien paranevan ja 8 prosenttia heikenevän lähimmän vuoden aikana. Alueen pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät ovat paremmat kuin koko maan pk-yrityksillä keskimäärin.

Syksyn tilanteeseen verrattuna ovat Helsingissä toimivien pk-yritysten suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana parantuneet ja suhdannenäkymät ovat myös paremmat kuin keväällä 2004. Koko maassa ovat pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana samaa tasoa kuin syksyllä 2004.

Koko maan ja Helsingin pk-yritysten suhdannenäkymät ovat seuraavan vuoden kuluttua lähes kaikkien osatekijöiden suhteen positiivisia. Yrityksen vakavaraisuutta lukuun ottamatta ovat alueen pk-yritysten suhdannenäkymät paremmat kuin koko maan pk-yrityksillä keskimäärin. Suhdannenäkymät ovat Helsingin pk-yritysten keskuudessa koko maata paremmat erityisesti yrityksen kannattavuuden, tuonnin arvon sekä investointien arvon osalta. Tuotantokustannusten kasvua ennakoi saldoluvun mukaan lähes yhtä suuri osuus Helsingin kuin koko maan pk-yrityksistä. Helsingissä toimivat pk-yritykset odottavat edelleen työllisyyden paranevan seuraavan vuoden aikana ja henkilökunnan määrän suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on alueella hieman parempi kuin koko maassa keskimäärin. Henkilökunnan määrän suhdannenäkymät ovat Helsingissä nyt hieman paremmat kuin syksyllä 2004.

Helsingissä pk-yritysten kehittämisen pahimpia esteitä ovat kilpailutilanteeseen liittyvät tekijät sekä yleinen suhdanne-/maailmantilanne. Koko maan pk-yritysten tuloksiin verrattuna resurssitekijöitä ei alueella koeta niin suuriksi kehittämisen esteiksi kuin muualla maassa. Rahoitukseen liittyvät tekijät ovat kehittämisen pahimpana esteenä 9 prosentilla Helsingin pk-yrityksistä. Rahoituksen saatavuus on pahimpana esteenä kolmelle prosentilla, rahoituksen hinta kahdella prosentilla ja vakuuksien puute neljällä prosentilla alueen pk-yrityksistä.

Koko maan pk-yritykset ilmoittavat investoivansa kaikkiaan 13 prosenttia ja Helsingin pk-yritykset 12,5 prosenttia liikevaihdostaan seuraavan 12 kuukauden aikana. Eniten Helsingin pk-yritykset investoivat koneisiin ja laitteisiin sekä markkinointiin ja myyntiin. Koko maan pk-yritysten investointeihin verrattuna alueen yritykset investoivat keskimääräistä vähemmän rakennuksiin ja koneisiin ja laitteisiin. Keskimääräistä enemmän Helsingissä investoidaan mainontaan ja markkinointiin, atk-ylläpitokustannuksiin sekä henkilöstön koulutukseen.

Helsingissä toimivista pk-yrityksistä 23 prosenttia on ottanut ulkopuolista rahoitusta kuluneen vuoden aikana. Koko maan pk-yritysten keskuudessa ulkopuolista rahoitusta on hankkinut 29 prosenttia. Useimmiten alueen yritykset ovat hankkineet rahoitusta kone- ja laiteinvestointeihin sekä käyttöpääomaksi. Helsingin pk-yritykset ovat hankkineet ulkoisen rahoituksen useimmiten pankista (73%) tai Finnverasta (9%). Muualla maassa toimivat pk-yritykset ovat hankkineet rahoituksen helsinkiläisiä pk-yrityksiä useammin edellä mainituista lähteistä.

Alueella toimivista pk-yrityksistä lähes joka neljäs tarvitsee ulkopuolista rahoitusta yrityksen kasvua varten. Koko maassa vastaava luku on 30 prosenttia. Kasvun rahoitusta Helsingin pk-yritykset aikovat hankkia muun muassa pankista (53%), Finnverasta (21%) sekä pääomasijoittajilta (13%).

JOHDANTO

Tässä pk-yritysten suhdannenäkymiä käsittelevässä tutkimuksessa on selvitetty suomalaisten pk-yritysten (alle 250 henkeä työllistävien yritysten) mielikuvia yleisestä ja oman yrityksen taloudellisesta kehityksestä. Tutkimuksen on tehnyt Tietoykkönen Oy Suomen Yrittäjien ja Finnvera Oyj:n toimeksiannosta maaliskuussa 2005.

Tutkimuksen kohderyhmänä ovat suomalaiset pk-yritykset. Otantalähteenä on käytetty Helsinki Media Oy:n ja Tilastokeskuksen ylläpitämiä yritysrekistereitä, joista otanta on tehty kiintiöidyllä satunnaisotannalla. Otoksessa on kiintiöity yritysten toimiala ja sijainti. Otoskoko on 3475 kohderyhmän vaatimukset täyttävää yritystä.

Tutkimusaineisto on kerätty henkilökohtaisin haastatteluin 21.1.-4.3.2005. Haastattelut on tehty puhelimitse tietokoneohjattua puhelinhaastattelujärjestelmää käyttäen. Haastattelutyön ovat tehneet Tietoykkönen Oy:n erityisesti tehtävänsä koulutetut tutkimushaastattelijat. Raportin luvussa 'Aineisto' on esitetty taustatietojakaumat haastatelluista yrityksistä Helsingin osalta.

Tutkimusprojektista ovat vastanneet Tietoykkösessä toimitusjohtaja Lasse Luoma, Suomen Yrittäjissä pääekonomisti Jarkko Soikkeli ja Finnvera Oyj:ssä apulaisjohtaja Tuomo Holopainen.

- 1) Raportin alueelliset viittaukset tarkoittavat pääsääntöisesti sivulla 5 olevan kartan mukaista aluejakoa. Joissain raporteissa on lisäksi käytetty Suomen Yrittäjien aluejakoa (Helsinki, Pääkaupunkiseutu ja Keski-Pohjanmaa).**
- 2) Aikasarjoissa ja kuvioissa olevat luvut ovat vuoden 1999 syksyyn asti koko Uudenmaan alueen lukuja (Helsinki, Pääkaupunkiseutu ja Uusimaa).**
- 3) Tutkimustuloksissa esiintyy muutamissa kohdissa käsite 'saldoluku'. Se kuvaa kyseisten kysymysten kohdalla positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettua prosenttilukujen erotusta.
Esimerkiksi: Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana paranee 39%, huononee 9% \Rightarrow saldoluku = + 30%**

AINEISTO

Seuraavassa taulukossa on esitetty painottamattomat taustatietojakaumat haastatelluista yrityksistä. Tutkimustuloksissa aineisto on painotettu vastaamaan yritysten todellista toimiala- ja aluejakaumaa. Painotettua otoskokoa käytetään laskentaperusteena, koska tällöin otoksen perusteella lasketut tulokset voidaan yleistää koskemaan koko tutkimuskohteena olevaa pk-sektoria.

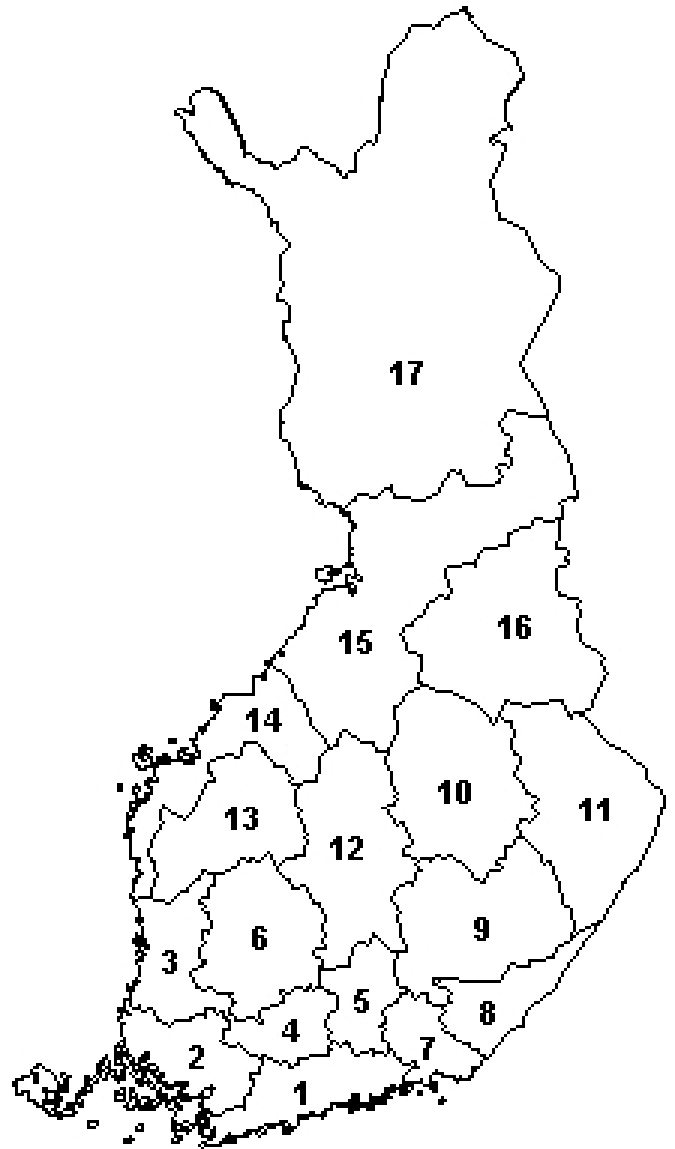
TAUSTATIETOJA ALUEELTA HAASTATELLUISTA YRITYKSISTÄ:

PK-YRITYSBAROMETRI 1/2005
- Aineiston rakenne -

		n=	%
ALUE	HELSINKI	442	100%
PÄÄTOIMIALA	Teollisuus (TOL: 15-37)	40	9%
	Rakentaminen (TOL: 45)	32	7%
	Kauppa (TOL: 50-52)	122	28%
	Palvelut (TOL: 55,60-63,70-74,92-93)	248	56%
HENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ	Alle 5 henkilöä	271	61%
	5 - 9 henkilöä	83	19%
	10 - 19 henkilöä	43	10%
	20 - 49 henkilöä	27	6%
	50 + henkilöä	18	4%
LIIKEVAIHTO VUONNA 2004	Alle 0,20 milj. euroa	114	26%
	0,20 - 0,49 milj. euroa	80	18%
	0,50 - 1,49 milj. euroa	92	21%
	1,50 + milj. euroa	78	18%
	Ei vastausta	78	18%
YRITYKSEN KASVUHAKUISUUS	Voimakkaasti kasvuhakuinen	42	10%
	Kasvaa mahdollisuuksien mukaan	232	52%
	Pyrkii säilyttämään asemansa	102	23%
	Ei kasvutavoitteita	64	14%
	Toiminta loppuu seuraavan vuoden aikana	2	0%
YRITYKSELLÄ VIENTITOIMINTAA	Ei	331	75%
	Kyllä	111	25%
YRITYKSEN PERUSTAMISVUOSI	- 1995	280	63%
	1996 - 2000	75	17%
	2001 - 2005	87	20%
VASTAAJAN ASEMA	Yrittäjä	251	57%
	Palkattu toimitusjohtaja	114	26%
	Muut	77	17%

PK-YRITYSBAROMETRIN ALUEJAKO

1. **Uusimaa, erilliset raportit:**
 - Helsinki
 - Pääkaupunkiseutu (pl. Helsinki)
 - Uusimaa (pl. Helsinki ja Pääkaupunkiseutu)
2. **Varsinais-Suomi**
3. **Satakunta**
4. **Kanta-Häme**
5. **Päijät-Häme**
6. **Pirkanmaa**
7. **Kymenlaakso**
8. **Etelä-Karjala**
9. **Etelä-Savo**
10. **Pohjois-Savo**
11. **Pohjois-Karjala**
12. **Keski-Suomi**
13. **Etelä-Pohjanmaa**
14. **Pohjanmaa**
15. **Pohjois-Pohjanmaa**
16. **Kainuu**
17. **Lappi**

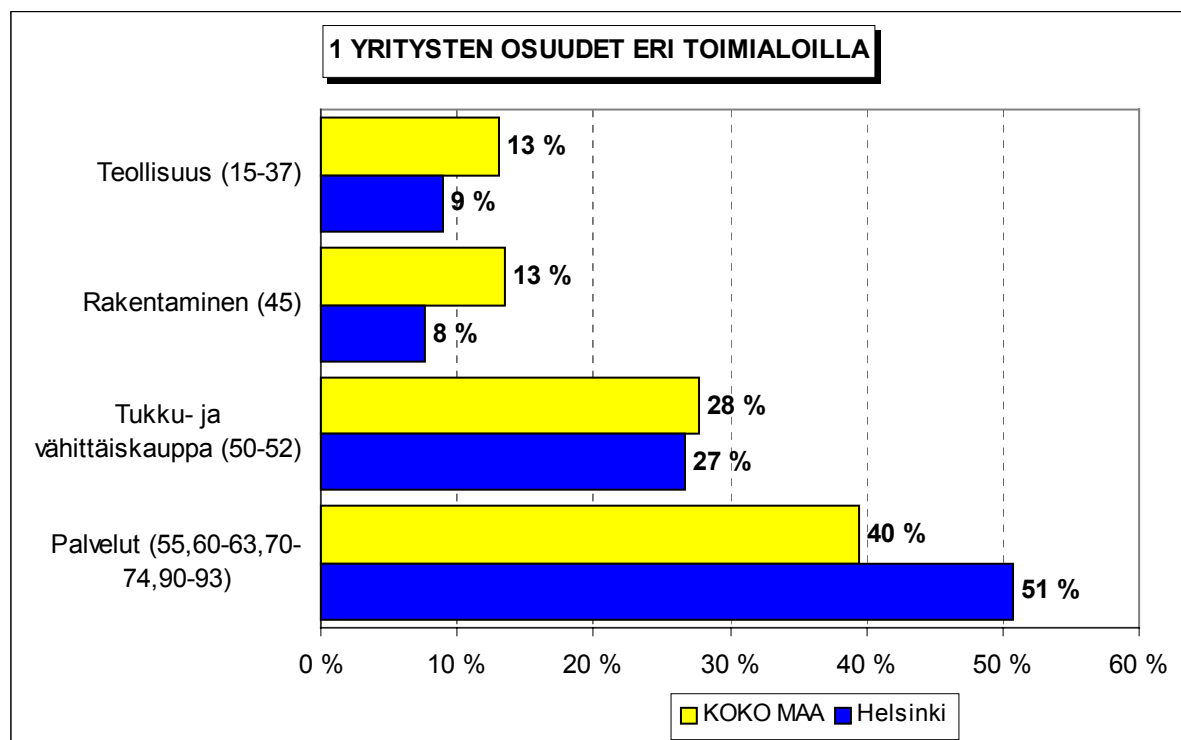

Lisäksi Suomen Yrittäjien Keski-Pohjanmaan alueelle oma raportti

TUTKIMUSTULOKSET

1 Helsingin ja koko maan yritykset

Suomessa oli vuonna 2003 noin 228400 yritystä¹. Näistä yrityksistä 31800 toimi Helsingissä. Helsingissä² on teollisuuden ja rakennusalan yrityksiä suhteellisesti vähemmän ja palvelualojen yrityksiä suhteellisesti enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Tukku- ja vähittäiskaupan alalla toimivien yritysten suhteellinen osuus on Helsingissä lähellä koko maan suhteellista osuutta.

Toimialan nimen jäljessä on suluissa Tilastokeskuksen toimialaluokituksen (TOL 2002) mukainen toimialanumero.

¹ Lähde: Tilastokeskus, Yritys- ja toimipaikkarekisteri. Yritysmäärä on arvioitu Tilastokeskuksen alueellisten toimipaikkatietojen perusteella. Alueen yritysmääränä on käytetty lukua, joka on saatu kertomalla alueen toimipaikkojen määrä koko maan yritysten lukumäärän ja toimipaikkojen lukumäärän suhteella.

² Lähde: Helsinki Media Oy:n yritysrekisteri.

2 Yritykset ja työllisyys

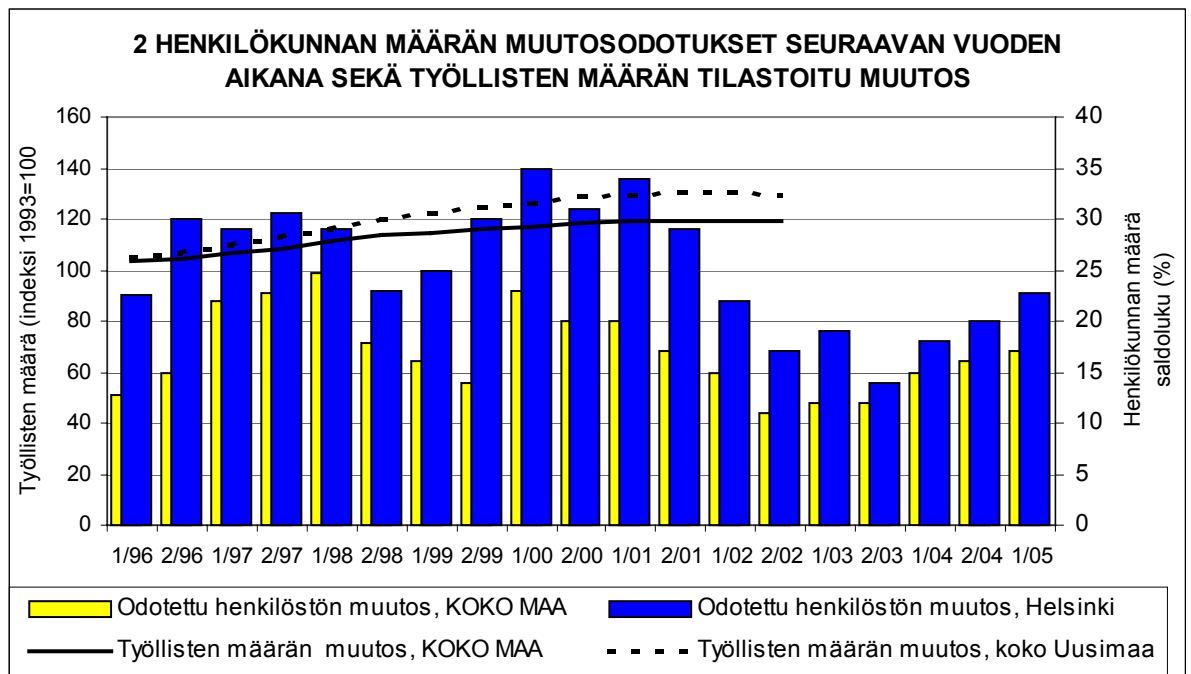
Helsingissä toimivissa yksityisen sektorin yrityksissä ja yhteisöissä työskenteli vuonna 2002 noin 234500 työntekijää³. Työttömyysaste oli Tilastokeskuksen työvoimatiedustelun (4. neljännes, 2004) mukaan koko maassa 7,9 % ja koko Uudellamaalla 5,9 % (Helsingin työttömyysaste ei käytettävissä).

Taulukko 2: Pk-yritysten suhdannenäkymät henkilökunnan määrän osalta seuraavan vuoden kuluttua.

	Suurempi %	Yhtä suuri %	Pienempi %	Saldoluku %
KOKO MAA	22	73	5	17
Helsinki	28	67	5	23

Helsingissä toimivat pk-yritykset odottavat edelleen työllisyyden paranevan seuraavan vuoden aikana ja henkilökunnan määrän suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on alueella parempi kuin koko maassa keskimäärin. Henkilökunnan määrän suhdannenäkymät ovat Helsingissä nyt hieman paremmat kuin syksyllä 2004 (saldoluku +20 %). Koko maassa ovat henkilökunnan määrän suhdannenäkymät samaa tasoa kuin edellisessä kyselyssä, sillä syksyllä 2004 henkilökunnan määrän saldoluku oli +16 %.

Seuraavassa kuviossa on verrattu Uudenmaan työllisten määrää (indeksi 1993=100) ja Helsingin pk-yritysten henkilökunnan määrän suhdannenäkymiä seuraavan vuoden aikana⁴. Tuorein käytettävissä oleva tieto on Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastosta vuodelta 2002.

³ Lähde: Tilastokeskus, Työssäkäyntitilasto

⁴ Kysymysmuoto muuttui 1/2000. Tätä aiemmin kysyttiin suhdannenäkymät seuraavan puolen vuoden aikana. Kuvioon on laskettu henkilökunnan suhdannenäkymien saldoluvut jaksoilta 1/96-2/99 kahden jakson keskiarvona. Koko maan henkilökunnan määrän suhdannenäkymien saldoluvut jaksoilta 1/94-2/99 ovat Suomen Yrittäjien Yrittäjäbarometrista.

3 Pk-yritysten suhdannenäkymät

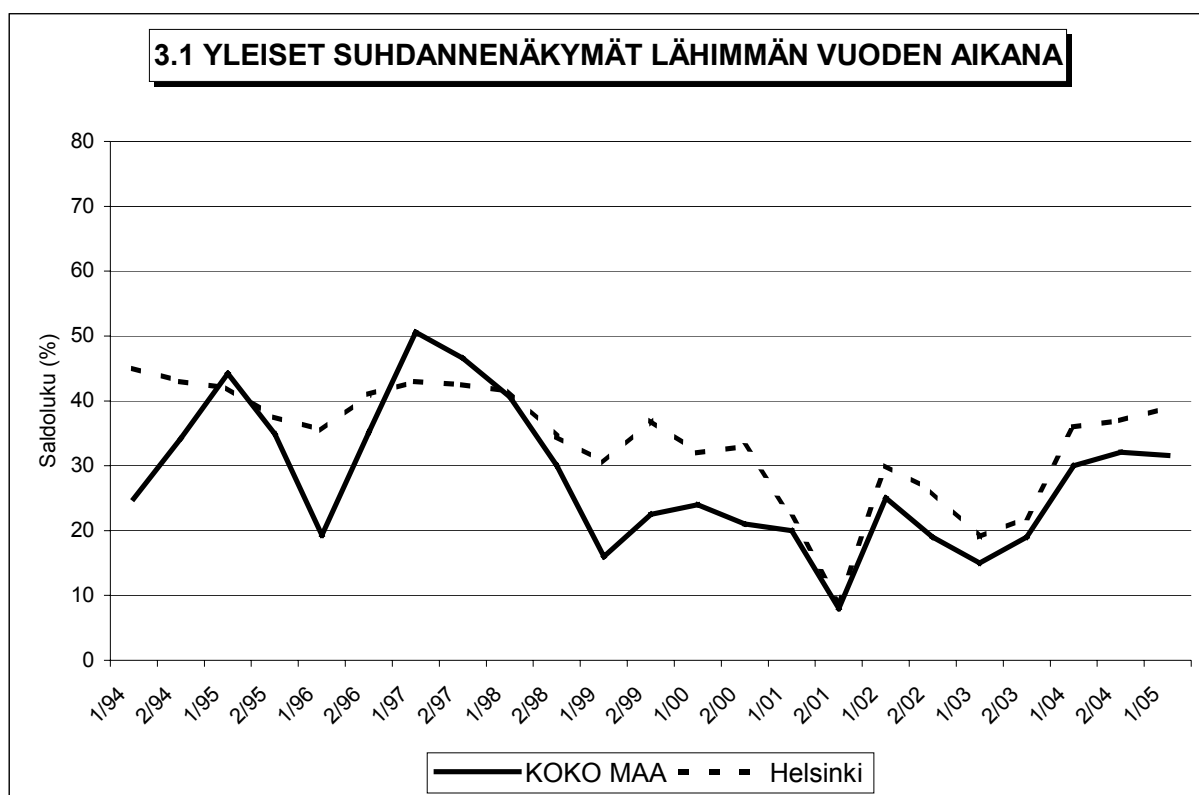
3.1 Yleiset suhdannenäkymät

Taulukko 3.1: Pk-yritysten suhdannenäkymät oman yrityksen kannalta lähimmän vuoden aikana.

	Paranee	Pysyy ennallaan	Huononee	Saldoluku
	%	%	%	%
KOKO MAA	40	52	8	32
Helsinki	47	46	8	39

Pk-yritykset odottavat suhdanteiden paranevan lähimmän vuoden aikana Helsingissä ja koko maassa oman yrityksen kannalta. Helsingissä toimivista pk-yrityksistä lähes joka toinen ennakoii suhdannenäkymien lähimmän vuoden aikana paranevan ja joka kahdestoista heikkenevän. Alueen pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät ovat paremmat kuin koko maan pk-yrityksillä keskimäärin.

Seuraavasta kuvioista nähdään pk-yritysten yleisten suhdannenäkymien kehitys tutkimusjaksosta 1/94 lähtien. Syksyn tilanteeseen verrattuna ovat Helsingissä toimivien pk-yritysten suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana parantuneet ja suhdannenäkymät ovat myös paremmat kuin keväällä 2004. Koko maassa ovat pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana samaa tasoa kuin syksyllä 2004.

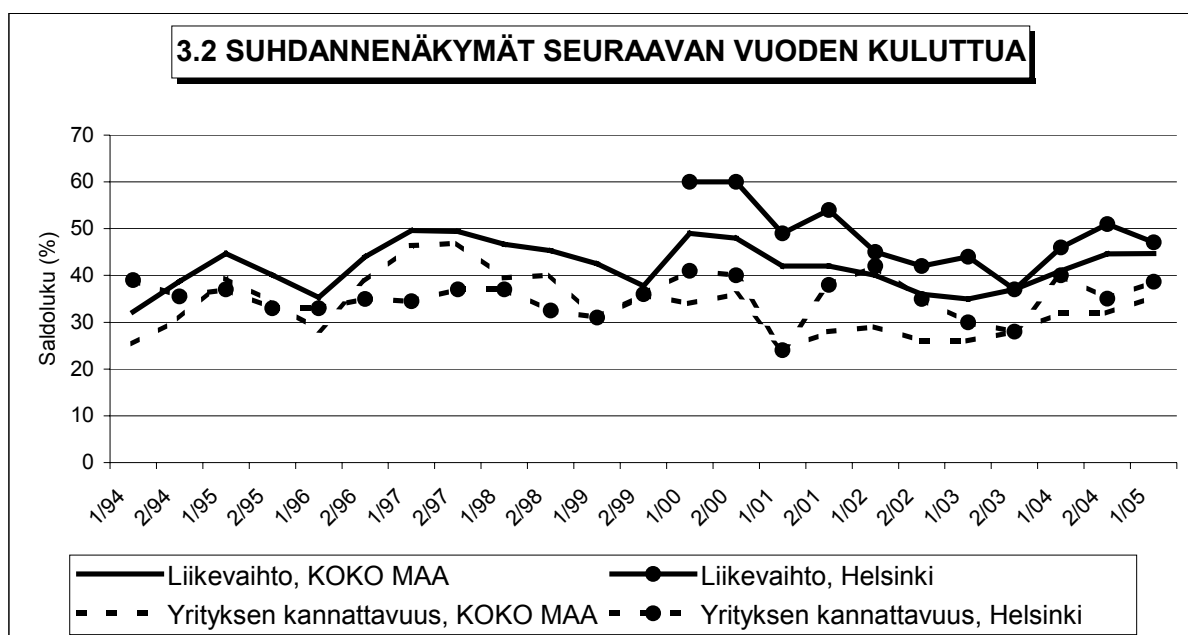
3.2 Suhdannenäkymät osatekijöittäin

Taulukko 3.2: Pk-yritysten suhdannenäkymät osatekijöittäin seuraavan vuoden kuluttua.

	Liikevaihto	Investointien arvo	Tuotekehitys-panostukset	Viennin arvo	Tuonnin arvo	Tuotanto-kustannukset	Yrityksen kannattavuus	Vaka-varaisuus
KOKO MAA								
Suurempi	54	22	24	10	11	40	43	41
Yhtä suuri	38	67	73	89	88	53	48	55
Pienempi	9	11	3	1	1	7	8	3
Saldoluku (%)	45	11	21	9	10	33	35	38
Helsinki								
Suurempi	55	24	27	12	16	39	46	40
Yhtä suuri	37	67	70	87	82	52	46	56
Pienempi	8	9	3	1	2	9	7	4
Saldoluku (%)	47	15	24	11	14	30	39	36

Koko maan ja Helsingin pk-yritysten suhdannenäkymät ovat seuraavan vuoden kuluttua lähes kaikkien osatekijöiden suhteen positiivisia. Yrityksen vakavaraisuutta lukuun ottamatta ovat alueen pk-yritysten suhdannenäkymät paremmat kuin koko maan pk-yrityksillä keskimäärin. Suhdannenäkymät ovat alueen yritysten keskuudessa koko maata paremmat erityisesti yrityksen kannattavuuden, tuonnin arvon sekä investointien arvon osalta. Tuotantokustannusten kasvua ennakoivat saldoluviin mukaan lähes yhtä suuri osuus Helsingin kuin koko maan pk-yrityksistä.

Seuraavasta kuvioista nähdään pk-yritysten liikevaihdon ja yrityksen kannattavuuden suhdannenäkymien⁵ kehitys jaksosta 1/94 lähtien. Liikevaihdon suhdannenäkymät ovat Helsingissä heikentyneet jonkin verran syksyn 2004 tilanteeseen verrattuna ja ovat nyt lähes samaa tasoa kuin koko maassa keskimäärin. Yrityksen kannattavuuden osalta ovat Helsingissä toimivien pk-yritysten suhdannenäkymät paremmat kuin syksyllä 2004 ja ovat nyt lähes samaa tasoa kuin keväällä 2004.

⁵ Kysymysmuoto muuttui 1/2000. Tätä aiemmin kysyttiin suhdannenäkymät seuraavan puolen vuoden aikana. Kuvioon on laskettu alueen osalta yritysten kannattavuuden saldoluviut jaksoilta 1/94-2/99 kahden seuraavan jakson keskiarvona. Koko maata kuvaavat saldoluviut jaksoilta 1/94-2/99 ovat Suomen Yrittäjien Yrittäjäbarometrissa.

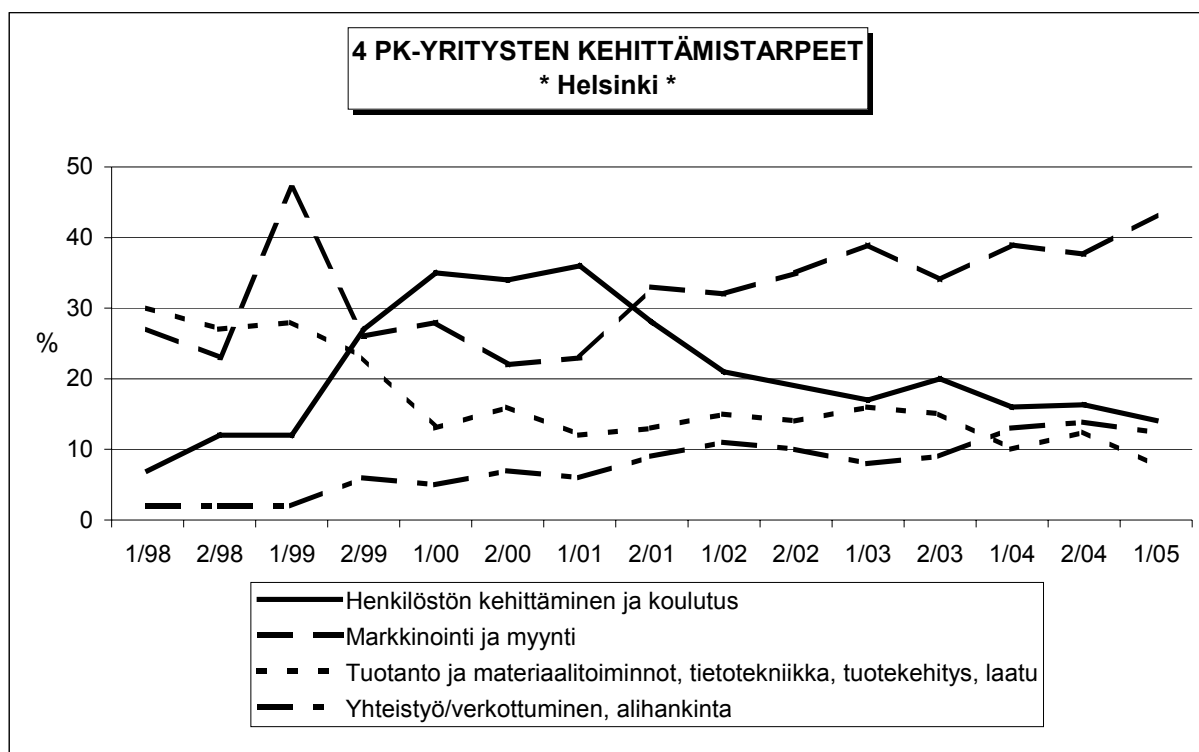
4 Pk-yritysten kehittämistarpeet

Taulukko 4: Pk-yrityksillä eniten kehittämistarvetta tällä hetkellä.

	KOKO MAA %	Helsinki %
Johtaminen	5	5
Henkilöstön kehittäminen ja koulutus	17	14
Markkinointi ja myynti	36	43
Vienti ja kansainvälistyminen	2	2
Rahoitus, talous ja laskentatoimi	5	7
Tuotanto ja materiaalitoiminnot, tietotekniikka, tuotekehitys, laatu	12	8
Yhteistyö/verkottuminen, alihankinta	11	12
Ympäristö- ja muiden säädösvaatimusten ottaminen huomioon toiminnassa	2	1
Muu	1	1
Ei kehittämistarvetta/ Ei osaa sanoa	8	6

Helsingin pk-yrityksissä koetaan olevan eniten kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynnissä, seuraavaksi eniten kehittämistarvetta alueen pk-yrityksillä on henkilöstön kehittämisessä ja koulutuksessa sekä yhteistyössä/verkottumisessa ja alihankinnassa. Koko maan pk-yritysten kehittämistarpeisiin verrattuna alueen pk-yrityksillä on enemmän kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynnissä.

Syksyn tilanteeseen verrattuna markkinoinnin ja myynnin kehittämistarve on lisääntynyt Helsingissä toimivien pk-yritysten keskuudessa. Muilta osin tuloksissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia edellisen kyselyn tuloksiin verrattuna.

5 Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet

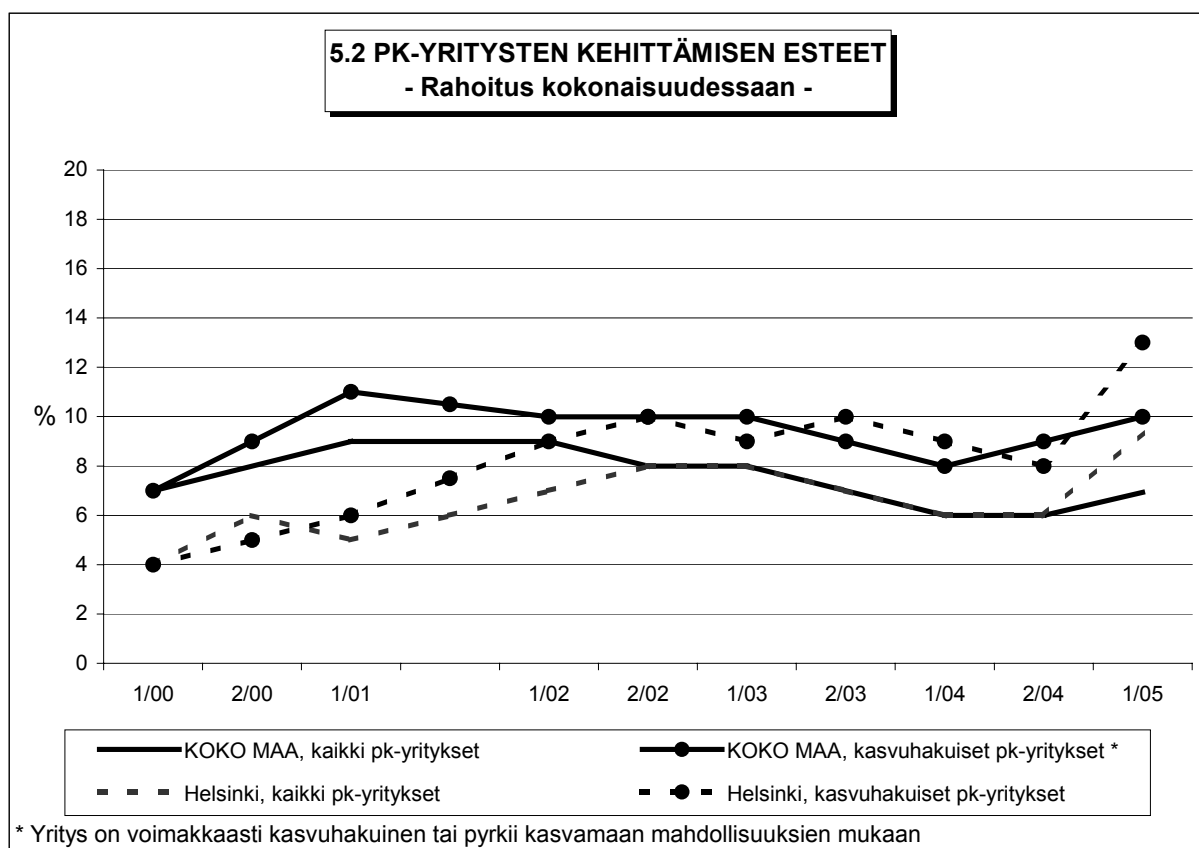
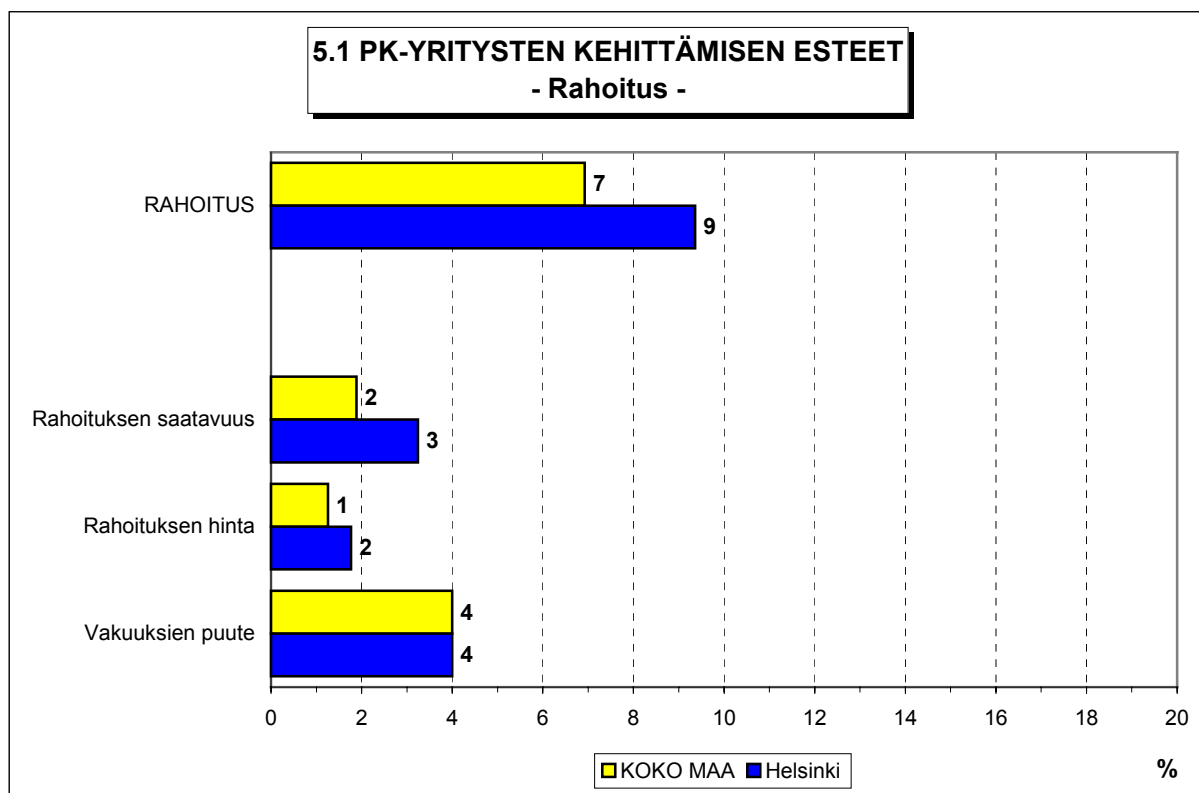
Taulukko 5: Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet.

	KOKO MAA	Helsinki
	%	%
YRITYSTOIMINNAN SÄÄTELY	5	7
byrokratia	3	2
työlainsäädäntö	1	2
työehtosopimukset	0	0
muu sääntely	2	3
KUSTANNUSTASO	10	8
verotus	2	2
palkkataso	2	2
työn sivukulut	4	2
muut tuotantokustannukset	2	2
KILPAILUTILANNE	27	27
kireä kilpailutilanne	19	20
markkinoiden liiallinen keskittyminen	2	2
julkisen sektorin elinkeinotoiminta	1	0
markkinoita vääristävät tuet	1	1
harmaa talous, konkurssit jne.	2	2
kysynnän riittämättömyys	2	2
RAHOITUS	7	9
rahoituksen saatavuus	2	3
rahoituksen hinta	1	2
vakuuksien puute	4	4
RESURSSITEKIJÄT	16	12
ammattitaitoisen työvoiman saatavuus	8	6
alihankkijoiden/osatoimittajien saatavuus	1	0
toimitilat	2	0
koneet ja laitteet	0	0
muut resurssitekijät, esim. raaka-aineet	5	5
YLEINEN SUHDANNE-/MAAILMANTILANNE	16	18
MUUT TEKIJÄT	7	7
EI OSAA SANOA	10	11

Helsingissä pk-yritysten kehittämisen pahimpia esteitä ovat kilpailutilanteeseen liittyvät tekijät sekä yleinen suhdanne-/maailmantilanne. Koko maan pk-yritysten tuloksiin verrattuna resurssitekijöitä ei alueella koeta niin suuriksi kehittämisen esteiksi kuin muualla maassa.

Rahoitukseen liittyvät tekijät ovat kehittämisen pahimpana esteenä 9 prosentilla Helsingin pk-yrityksistä. Rahoituksen saatavuus on pahimpana esteenä kolmelle prosentilla, rahoituksen hinta kahdella prosentilla ja vakuuksien puute neljällä prosentilla alueen pk-yrityksistä. Helsingissä toimivat pk-yritykset kokevat rahoituksen olevan hieman suurempi kehittämisen este kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin. Helsingissä toimivat kasvuhakuiset⁶ pk-yritykset pitivät rahoitusta suurempana kehittämisen esteenä kuin alueen pk-yritykset keskimäärin.

⁶ Voimakkaasti kasvuhakuiset ja mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkivät pk-yritykset yhteensä.

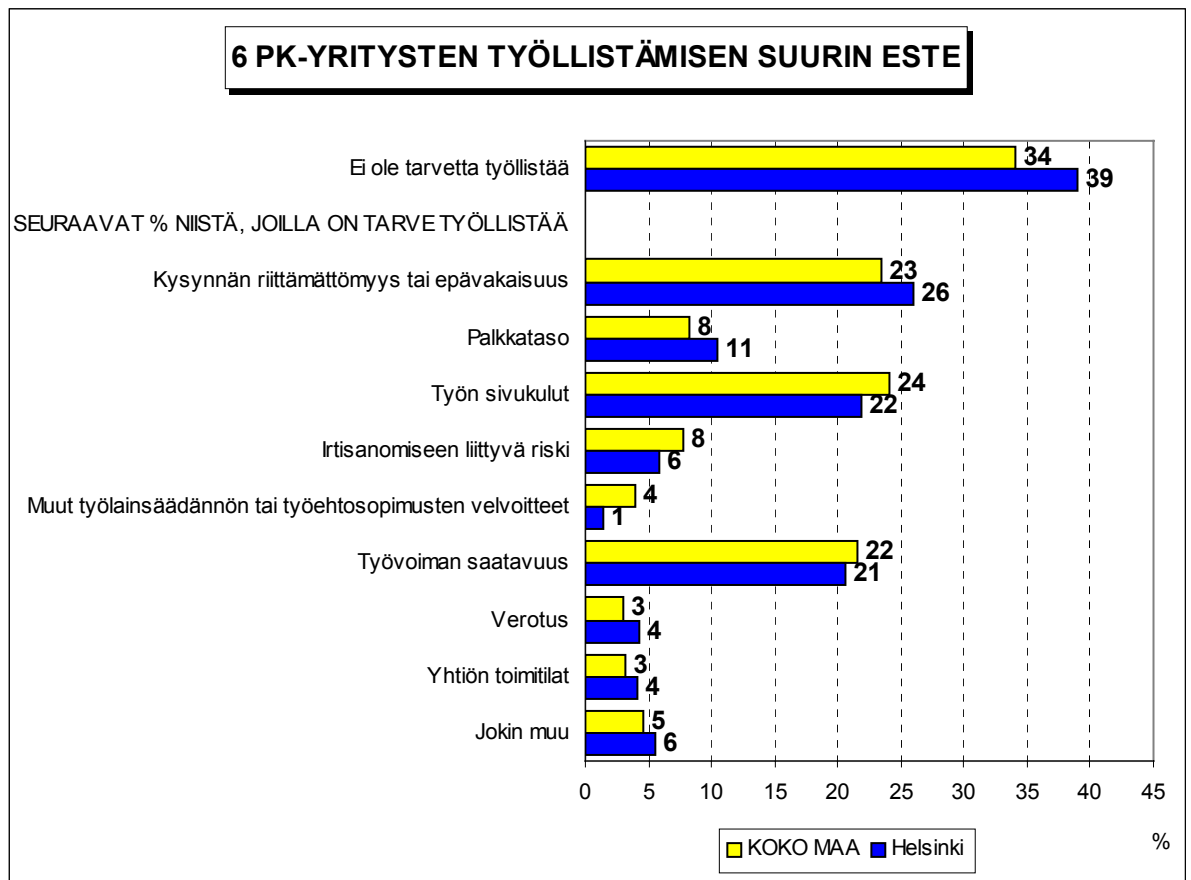
Kehittämisen esteitä ei kysytty jaksolla 2/01.

6 Pk-yritysten työllistämisen esteet

Taulukko 6: Pk-yritysten työllistämisen suurimmat esteet.

	KOKO MAA %	Helsinki %
Ei ole tarvetta työllistää	34	39
SEURAAVAT %-OSUUDET NIISTÄ, JOILLA TARVE TYÖLLISTÄÄ		
Kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus	23	26
Palkkataso	8	11
Työn sivukulut	24	22
Irtisanomiseen liittyvä riski	8	6
Muut työolainsäädännön tai työehtosopimusten velvoitteet	4	1
Työvoiman saatavuus	22	21
Verotus	3	4
Yhtiön toimitilat (ahtaus/ tilanpuute)	3	4
Jokin muu	5	6

Helsingin pk-yrityksillä työllistämisen suurimmat esteet ovat kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus, työvoiman saatavuus sekä työn sivukulut. Alueen pk-yrityksistä, joilla on tarve työllistää joka neljäs pitää kysynnän riittämättömyyttä tai epävakaisuutta työllistämisen esteenä, joka viides työn sivukuluja ja samoin joka viides työvoiman saatavuutta. Kahdella viidestä Helsingin ja joka kolmannella koko maan pk-yrityksestä ei ole tarvetta työllistää.

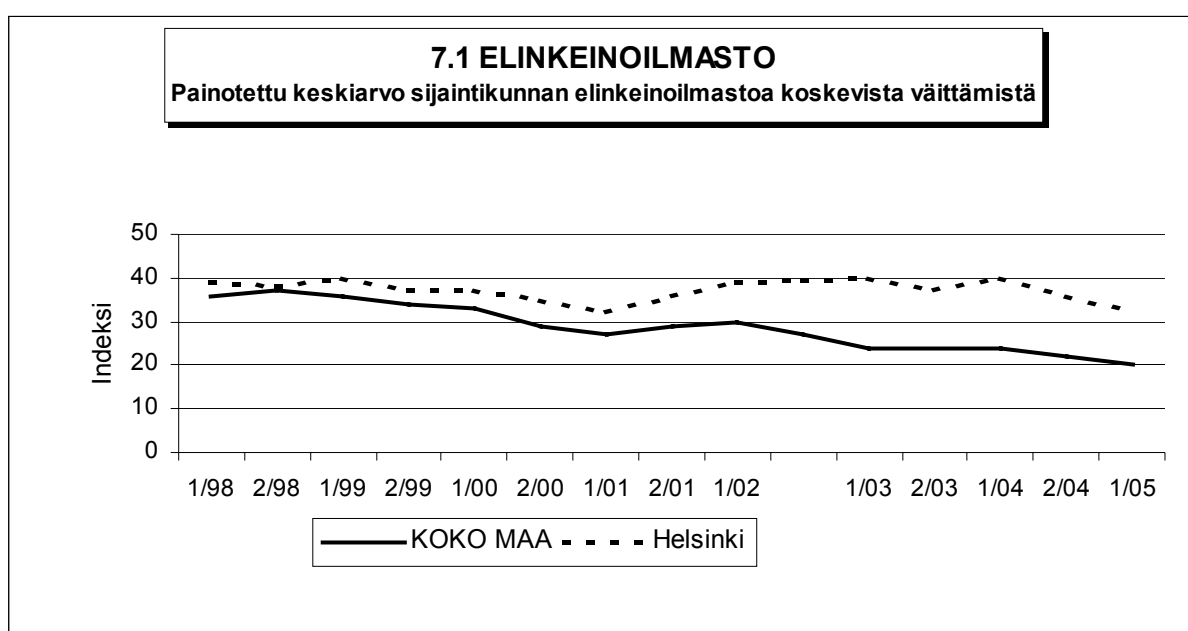

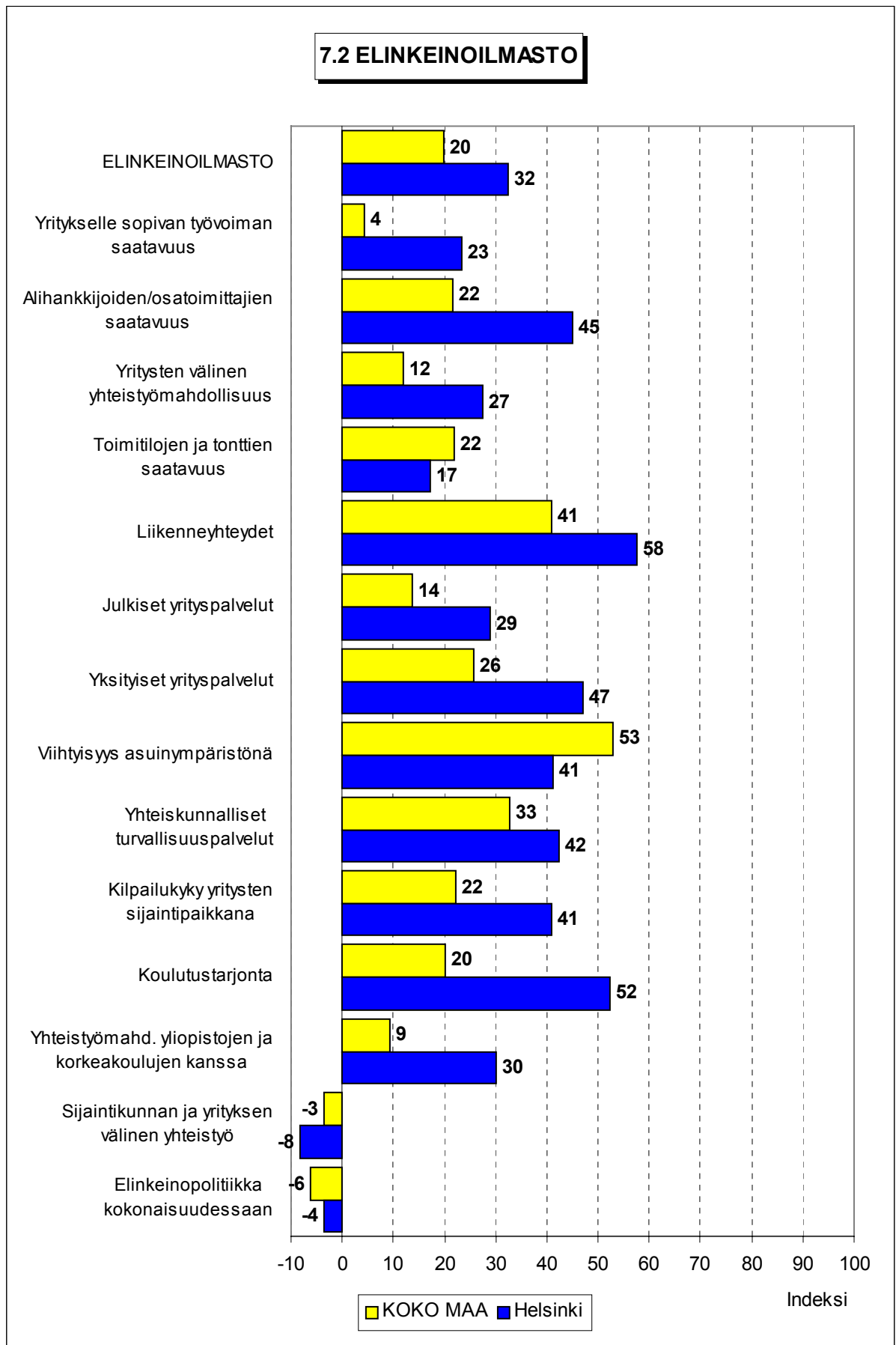
7 Elinkeinoilmasto

Taulukko 7: Pk-yritysten arviot sijaintikunnan elinkeinoilmastosta.

INDEKSIT (Erittäin huono = -100, ..., Erittäin hyvä = 100)	KOKO MAA	Helsinki
Yritykselle sopivan työvoiman saatavuus	4	23
Alihankkijoiden/osatoimittajien saatavuus	22	45
Yritysten välinen yhteistyömahdollisuus	12	27
Toimitilojen ja tonttien saatavuus	22	17
Liikenneyhteydet	41	58
Julkiset yrityspalvelut	14	29
Yksityiset yrityspalvelut	26	47
Viihtyisyys asuinympäristönä	53	41
Yhteiskunnalliset turvallisuuspalvelut	33	42
Kilpailukyky yritysten sijaintipaikkana	22	41
Koulutustarjonta	20	52
Yhteistyömahdollisuus yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa	9	30
Sijaintikunnan ja yrityksen välinen yhteistyö	-3	-8
Elinkeinopolitiikka kokonaisuudessaan	-6	-4
ELINKEINOILMASTO (Painotettu keskiarvo osatekijöiden indekseistä)	20	32

Yrityksen sijaintikuntaan elinkeinon harjoittamisen näkökulmasta ollaan Helsingissä tyytyväisempiä kuin koko maassa keskimäärin. Alueen pk-yritykset ovat koko maan pk-yrityksiä tyytymättömiä ainoastaan toimitilojen ja tonttien saatavuuteen, sijaintikunnan ja yritysten väliseen yhteistyöhön sekä alueen viihtyisyyteen asuinympäristönä. Tyytyväisempiä Helsingin pk-yritykset ovat liikenneyhteyksiin, yksityisiin yrityspalveluihin sekä alueen koulutustarjontaan. Tyytymättömiä alueella ollaan sijaintikunnan ja yrityksen väliseen yhteistyöhön sekä alueen elinkeinopolitiikkaan kokonaisuudessaan. Kokonaisuutena tyytyväisyys elinkeinoilmastoon on Helsingissä hieman heikentynyt syksystä 2004.

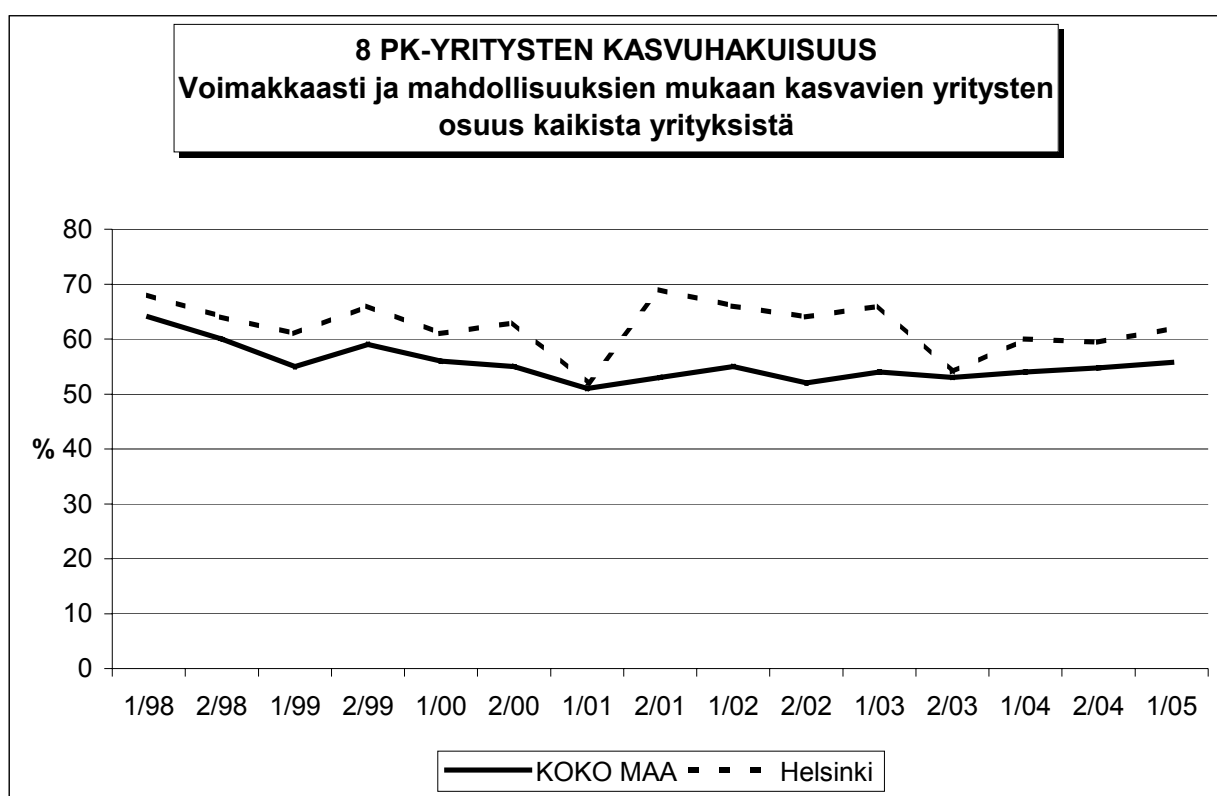
8 Pk-yritysten kasvuhakuisuus

Taulukko 8: Pk-yritysten kasvuhakuisuus.

	KOKO MAA %	Helsinki %
Olemme voimakkaasti kasvuhakuinen	8	10
Pyrimme kasvamaan mahdollisuuksien mukaan	47	52
Pyrimme säilyttämään asemamme	28	23
Yrityksellämme ei ole kasvutavoitteita	15	14
Toiminta loppuu seuraavan vuoden aikana	1	0

Helsingissä on suhteellisesti hieman enemmän voimakkaasti kasvuhakuisia pk-yrityksiä kuin koko maassa keskimäärin. Yrityksen toiminnan loppumisesta seuraavan vuoden aikana ennakoitiin prosentti koko maan pk-yrityksistä. Tärkeimpänä kasvukeinonaan alueen pk-yritykset pitävät myynnin ja markkinoinnin lisäämistä, seuraavaksi tärkein kasvukeino alueen yrityksillä on yhteistyön lisääminen muiden yritysten kanssa.

Voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvavia pk-yrityksiä on Helsingissä yhteensä 62 prosenttia. Koko maassa näiden voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvavien pk-yritysten osuus on 55 prosenttia. Kasvuhakuisien pk-yritysten osuus on Helsingissä nyt hieman suurempi kuin syksyllä 2004.

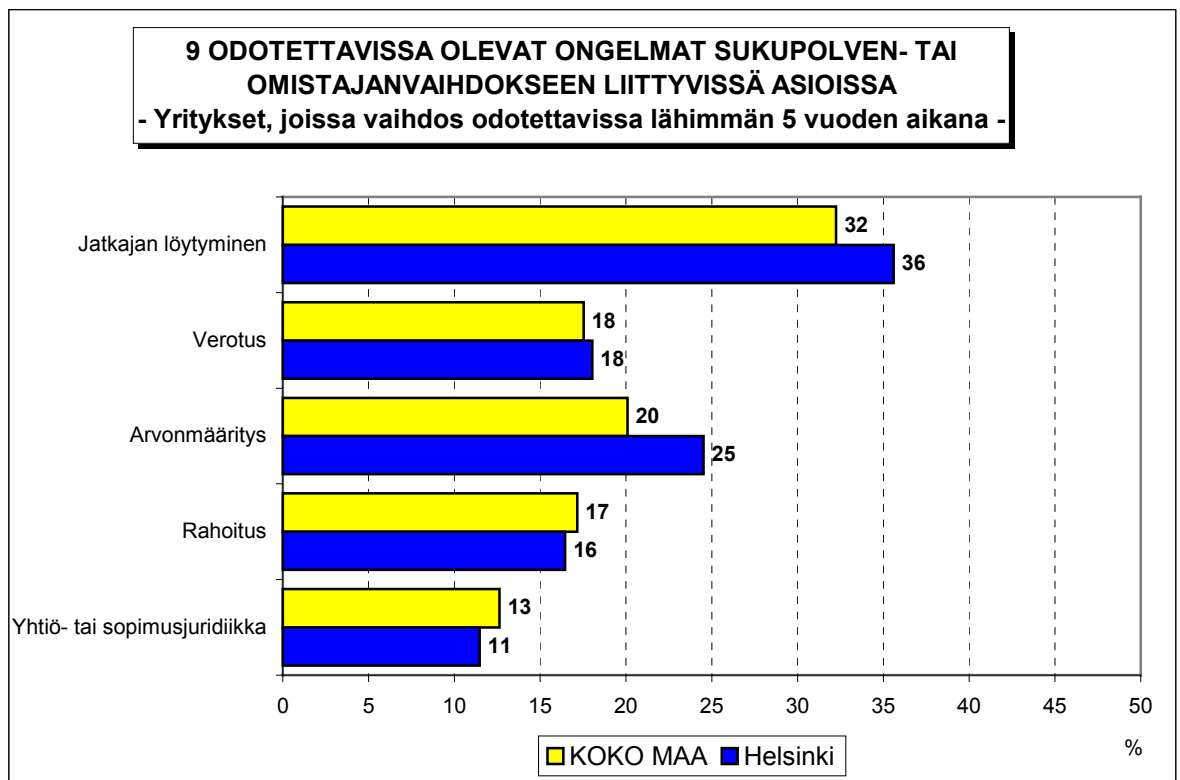
9 Sukupolven- tai omistajanvaihdokset

Taulukko 9: Sukupolven- tai omistajanvaihdokset pk-yrityksissä.

	KOKO MAA %	Helsinki %
SUKUPOLVEN- TAI OMISTAJANVAIHDOS TAPAHTUNUT VIIMEISEN 5 VUODEN SISÄLLÄ		
Ei	86	83
Kyllä	14	17
SUKUPOLVEN- TAI OMISTAJANVAIHDOS ODOTETTAVISSA LÄHIMMÄN 5 VUODEN AIKANA		
Ei	73	76
Kyllä, 1-2 vuoden sisällä	7	5
Kyllä, 3-5 vuoden sisällä	11	9
Ei osaa sanoa	9	10

Sukupolven- tai omistajanvaihdos on tapahtunut viimeisen viiden vuoden aikana joka kuudennessa Helsingissä toimivassa pk-yrityksessä. Koko maassa sukupolven- tai omistajanvaihdos on tapahtunut joka seitsemännessä pk-yrityksessä viimeisen viiden vuoden aikana.

Koko maassa sukupolven- tai omistajanvaihdos on odotettavissa lähimmän viiden vuoden aikana joka kuudennessa pk-yrityksessä. Helsingissä sukupolven- tai omistajanvaihdos on odotettavissa joka seitsemännessä pk-yrityksessä. Niissä alueen pk-yrityksissä, joissa sukupolven- tai omistajanvaihdos on ajankohtainen lähimmän viiden vuoden aikana, odotetaan olevan eniten ongelmia jatkajan löytämisessä, arvonmäärittämisessä ja verotuksessa.

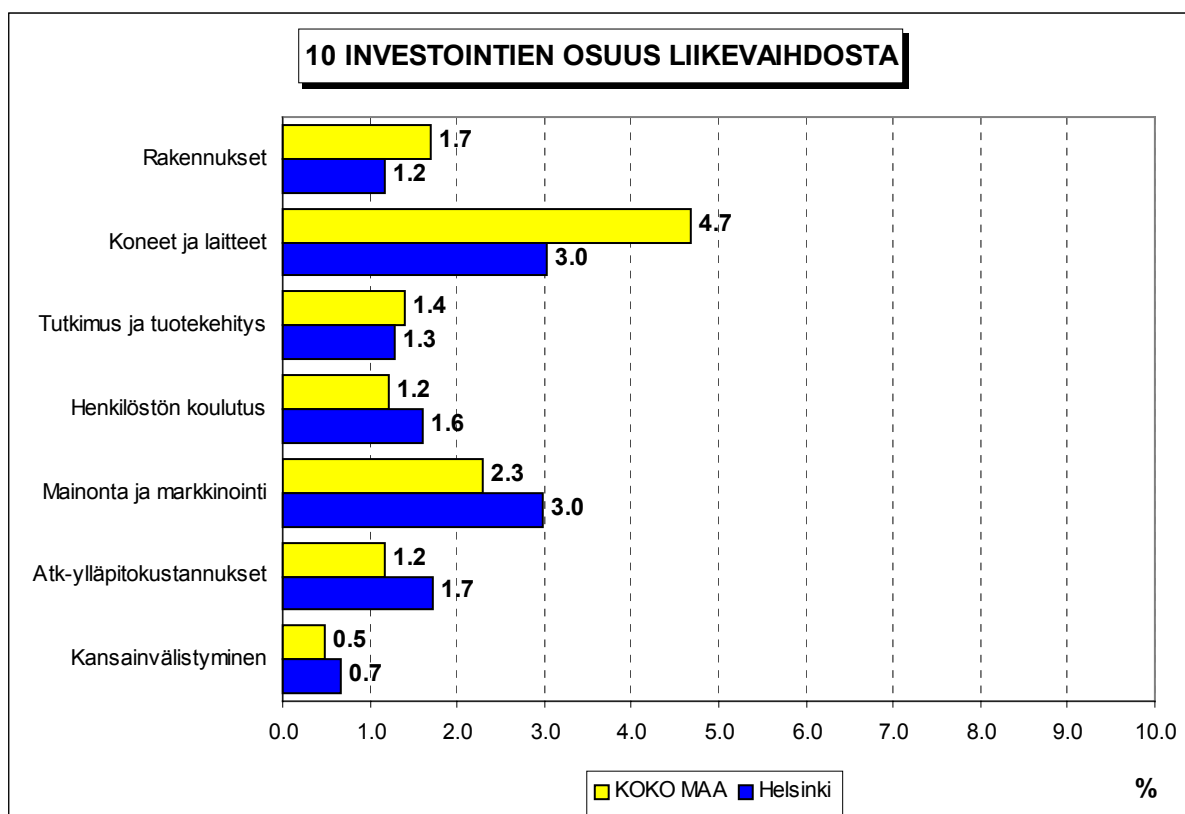

10 Pk-yritysten investoinnit

Taulukko 10: Pk-yritysten investoinnit seuraavan 12 kuukauden aikana (osuus prosenttia liikevaihdosta).

	KOKO MAA %	Helsinki %
Rakennukset	1.7	1.2
Koneet ja laitteet	4.7	3.0
Tutkimus ja tuotekehitys	1.4	1.3
Henkilöstön koulutus	1.2	1.6
Mainonta ja markkinointi	2.3	3.0
Atk-ylläpitokustannukset	1.2	1.7
Kansainvälistyminen	0.5	0.7
YHTEENSÄ	13.0	12.5

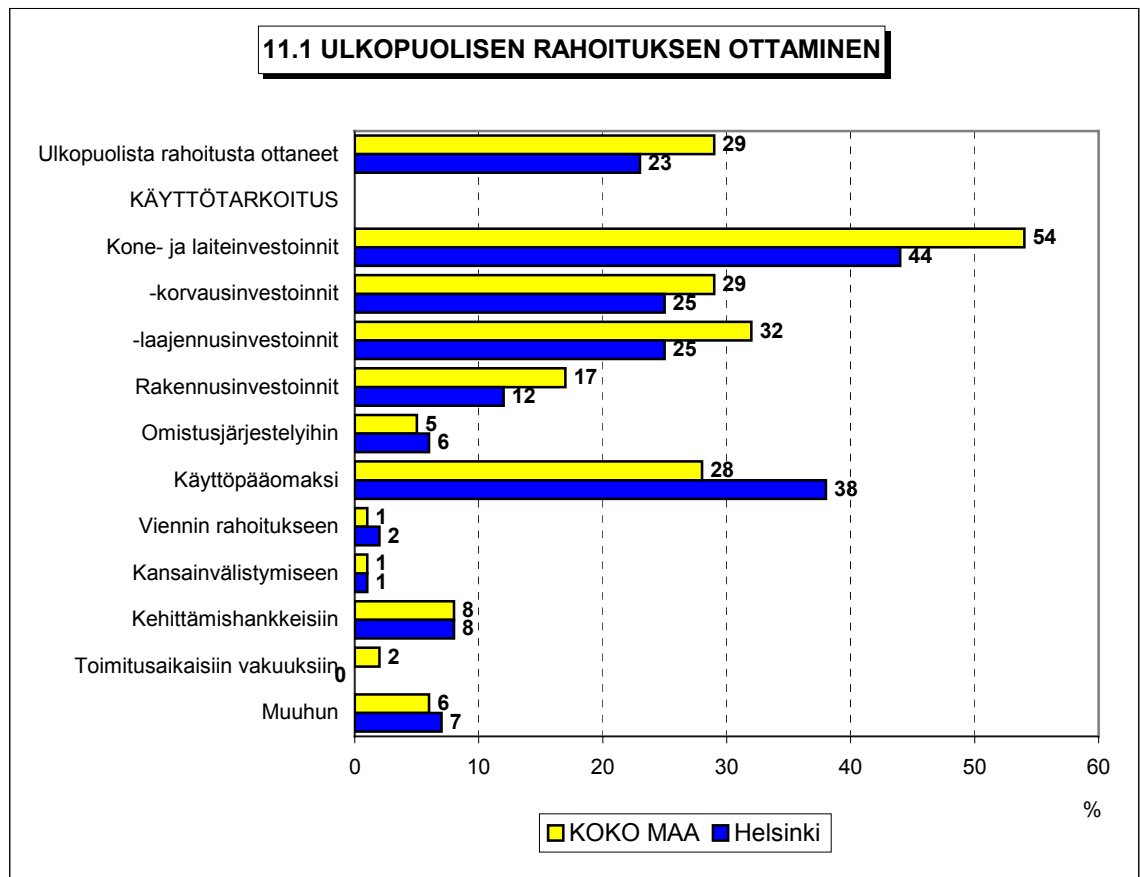
Koko maan pk-yritykset ilmoittavat investoivansa kaikkiaan 13 prosenttia ja Helsingin pk-yritykset 12,5 prosenttia liikevaihdostaan seuraavan 12 kuukauden aikana. Eniten Helsingin pk-yritykset investoivat koneisiin ja laitteisiin sekä markkinointiin ja myyntiin. Koko maan pk-yritysten investointeihin verrattuna alueen yritykset investoivat keskimääräistä vähemmän rakennuksiin ja koneisiin ja laitteisiin. Keskimääräistä enemmän Helsingissä investoidaan mainontaan ja markkinointiin, atk-ylläpitokustannuksiin sekä henkilöstön koulutukseen.

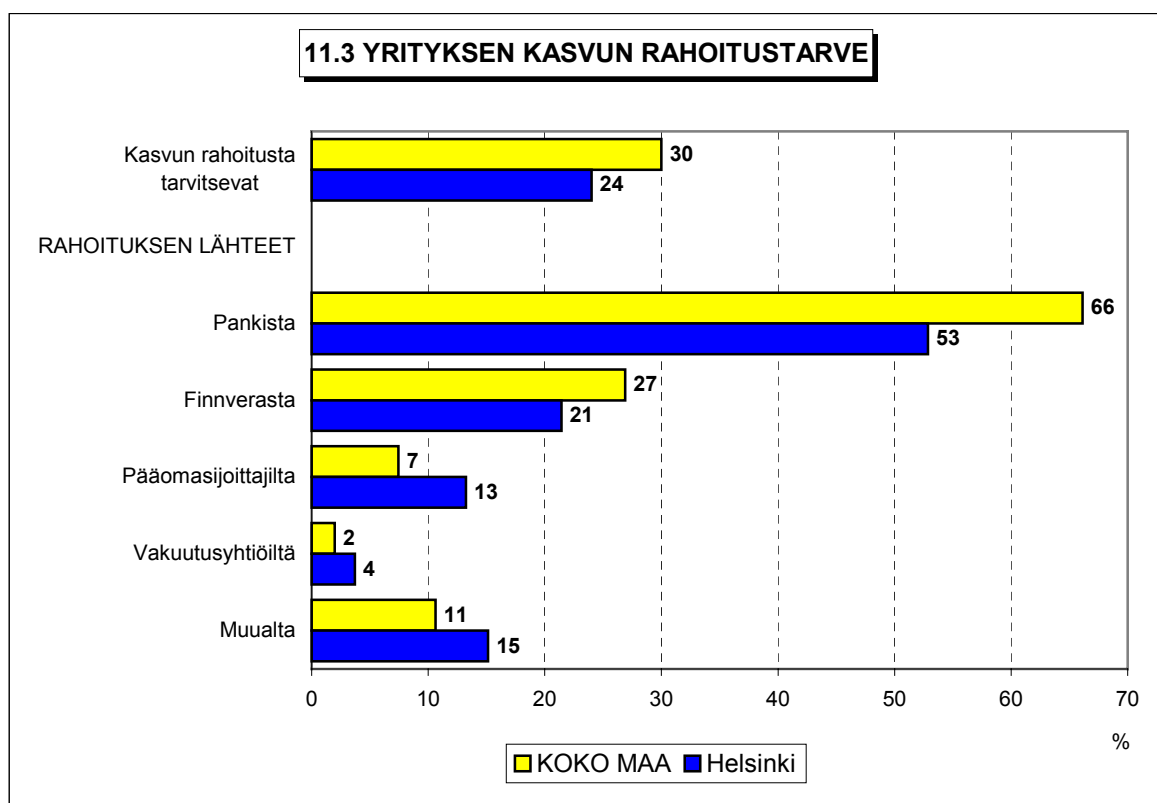
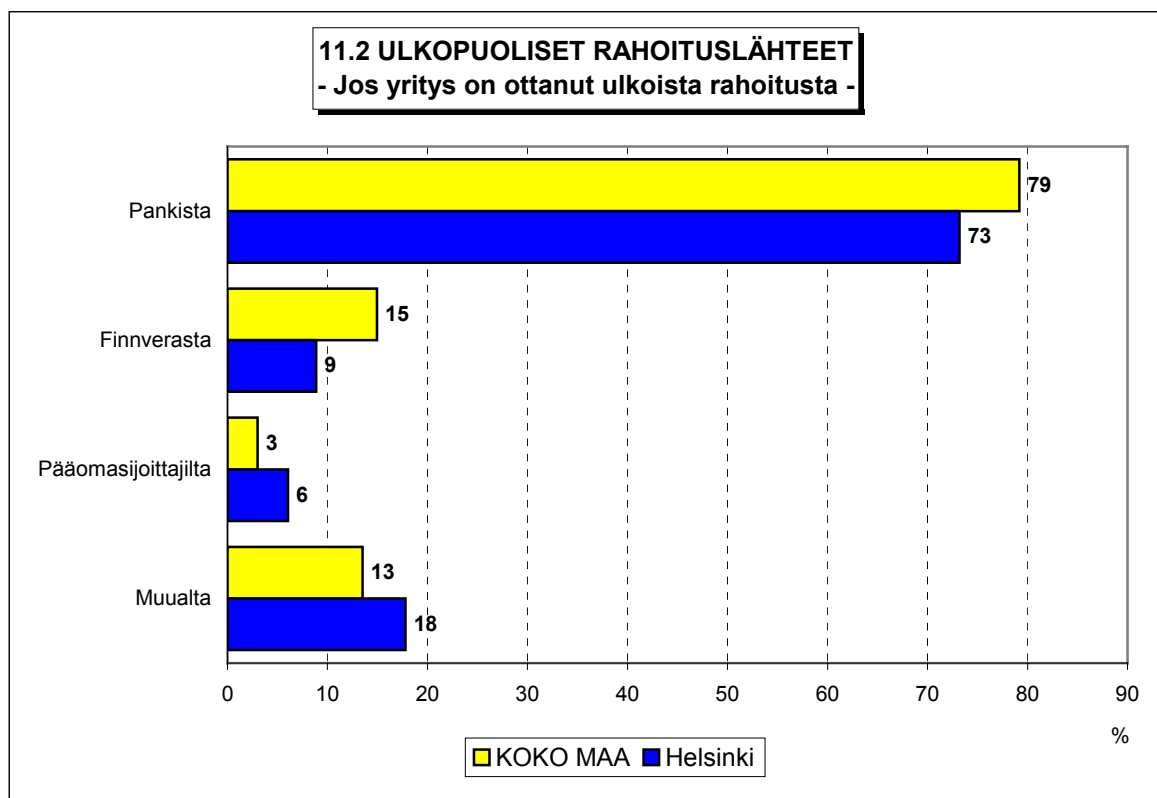

11 Pk-yritysten rahoitus

Helsingissä toimivista pk-yrityksistä 23 prosenttia on ottanut ulkopuolista rahoitusta kuluneen vuoden aikana. Koko maan pk-yritysten keskuudessa ulkopuolista rahoitusta on hankkinut 29 prosenttia. Useimmiten alueen yritykset ovat hankkineet rahoitusta kone- ja laiteinvestointeihin sekä käyttöpääomaksi. Helsingin pk-yritykset ovat hankkineet ulkoisen rahoituksen useimmiten pankista (73%) tai Finnverasta (9%). Muualla maassa toimivat pk-yritykset ovat hankkineet rahoituksen helsinkiläisiä pk-yrityksiä useammin edellä mainituista lähteistä.

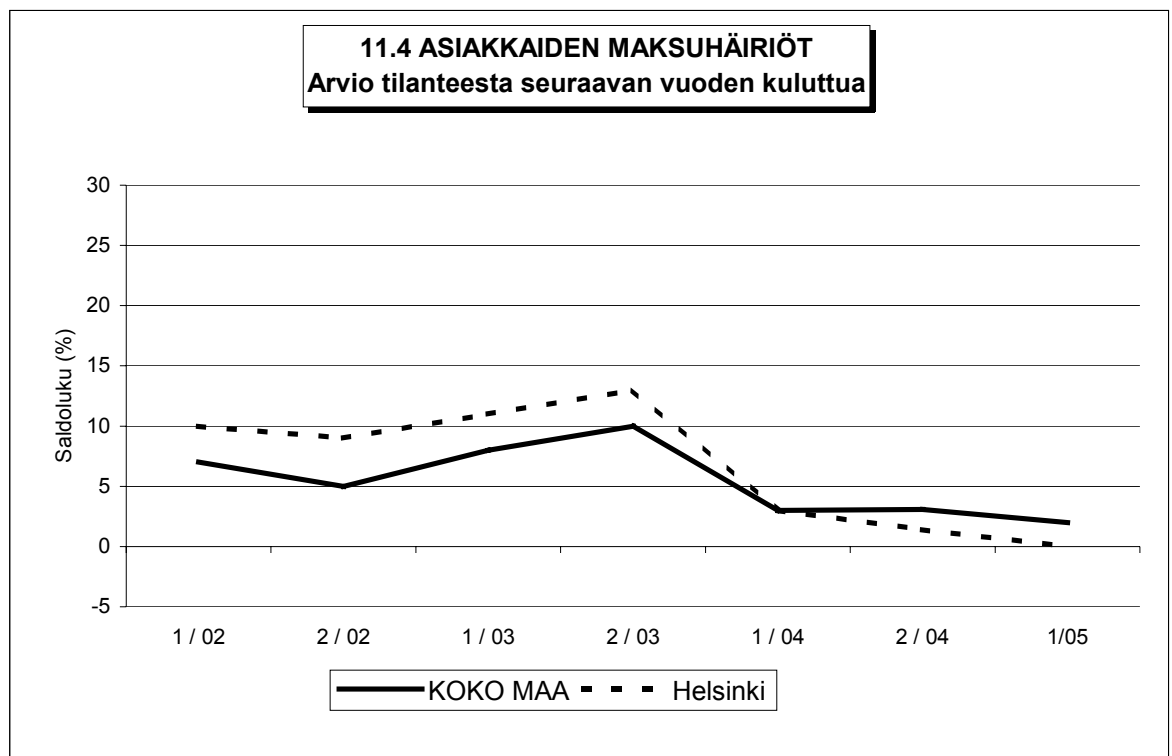
Alueella toimivista pk-yrityksistä lähes joka neljäs tarvitsee ulkopuolista rahoitusta yrityksen kasvua varten. Koko maassa vastaava luku on 30 prosenttia. Kasvun rahoitusta Helsingin pk-yritykset aikovat hankkia muun muassa pankista (53%), Finnverasta (21%) sekä pääomasijoittajilta (13%). Kasvua varten ulkopuolisen rahoituksen hankkimista suunnittelevista pk-yrityksistä hankaluuksia odottaa joka kolmas Helsingissä ja joka viides koko maassa toimiva pk-yritys.

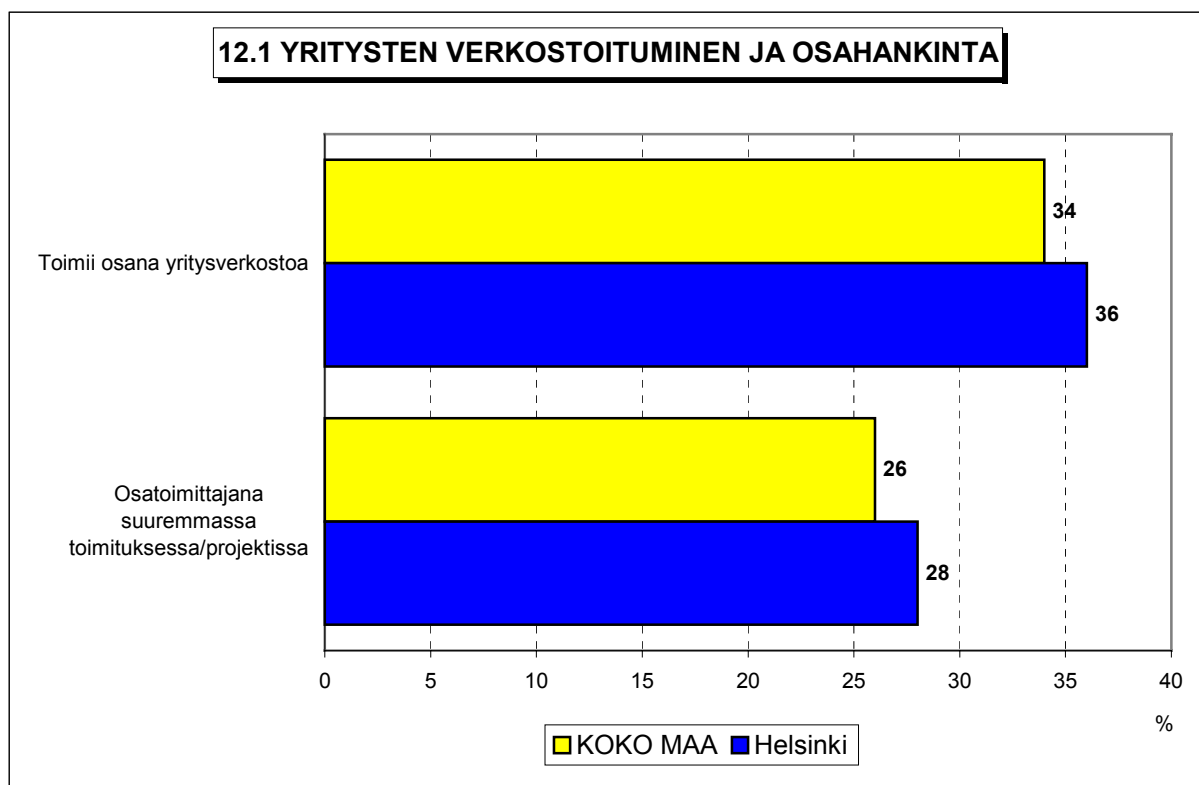
Taulukko 11: Hankaluudet ulkopuolisen rahoituksen järjestämisessä

%-osuudet yrityksistä, joiden kasvu tarvitsee ulkopuolista rahoitusta	KOKO MAA %	Helsinki %
TULEEKO RAHOITUKSEN JÄRJESTÄMISESSÄ HANKALUUKSIA TAI VAIKEUKSIA		
Ei	74	61
Kyllä	20	33
Ei osaa sanoa	6	6

12 Pk-yritysten verkostoituminen ja osahankinta

Helsingin pk-yrityksistä 36 prosenttia toimii osana yritysverkostoa tai muuta tiivistä yhteenliittymää tai ketjua. Lisäksi alueen pk-yrityksistä 28 prosenttia toimii osatoimittajana jossain suuremmassa toimituksessa tai projektissa. Helsingin pk-yritykset kuuluvat muun maan pk-yrityksiä useammin yritysverkostoihin ja suurempiin projekteihin tai toimituksiin.

Pääkonttorit

Helsinki

Eteläesplanadi 8 • PL 1010, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 7220

Kuopio

Haapaniemenkatu 40 • PL 1127, 70111 Kuopio
Faksi 020 460 3240

Finnvera Oyj • valtakunnallinen vaihde: 0204 6011
www.finnvera.fi

Aluekonttorit

Helsinki (Pääkaupunkiseutu)

Eteläesplanadi 8 • PL 249, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 3401

Uusimaa

Eteläesplanadi 8 • PL 1010, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 7110

Joensuu

Torikatu 9 A, 80100 Joensuu
Faksi 020 460 2163

Jyväskylä

Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
Faksi 020 460 2299

Kajaani

Kauppakatu 1, 87100 Kajaani
Faksi 020 460 3899

Kuopio

Haapaniemenkatu 40 • PL 1127, 70111 Kuopio
Faksi 020 460 3330

Lahti

Laiturikatu 2, 5. krs, 15140 Lahti
Faksi 020 460 2249

Lappeenranta

Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta
Faksi 020 460 2149

Mikkeli

Linnankatu 5, 50100 Mikkeli
Faksi 020 460 3690

Oulu

Asemakatu 37, 90100 Oulu
Faksi 020 460 3944

Pori

Valtakatu 6, 28100 Pori
Faksi 020 460 2349

Rovaniemi

Maakuntakatu 10 • PL 8151, 96101 Rovaniemi
Faksi 020 460 2099

Seinäjoki

Kauppatori 1 - 3, 60100 Seinäjoki
Faksi 020 460 2399

Tampere

Hämeenkatu 9 • PL 559, 33101 Tampere
Faksi 020 460 3711

Turku

Eerikinkatu 2, 20100 Turku
Faksi 020 460 3649

Vaasa

Pitkäkatu 55, 65100 Vaasa
Faksi 020 460 3849

Edustustot ulkomailla

Pietari

Käyntiosoite
Petrogradskaya nab. 18 A,
City-Centre, toimisto 419/Finpro
RUS-197046 St. Petersburg, Russia

Postiosoite

PL 95, 53501 Lappeenranta
Puhelin +7 812 332 0830
Faksi +7 812 332 0831

Kaisaniemenkatu 13 A • PL 999, 00101 Helsinki
p. (09) 229 221, f. (09) 2292 2999
www.yrittajat.fi

Etelä-Karjalan Yrittäjät ry
Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta
p. (05) 610 0200, f. (05) 610 0220
www.yrittajat.fi/etelakarjala

Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät ry
Kauppatori 1-3 F, 60100 Seinäjoki
p. (06) 420 5000, f. (06) 420 5001
www.yrittajat.fi/etelapohjanmaa

Etelä-Savon Yrittäjät ry
Linnankatu 5 • PL 204, 50101 Mikkeli
p. (015) 151 684, f. (015) 760 0950
www.yrittajat.fi/etelasavo

Helsingin Yrittäjät
Kaisaniemenkatu 13 A • PL 999, 00101 Helsinki
p. (09) 2292 2984, f. (09) 622 3385
www.yrittajat.fi/helsinki

Hämeen Yrittäjät ry
Sibeliuksenkatu 11 A, 13100 Hämeenlinna
p. (03) 682 1153, f. (03) 682 1561
www.yrittajat.fi/hame

Kainuun Yrittäjät ry
Kauppakatu 26 A, 87100 Kajaani
p. (08) 613 0931, f. (08) 613 0934
www.yrittajat.fi/kainuu

Keski-Pohjanmaan Yrittäjät ry
Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
p. (06) 831 5292, f. (06) 822 3760
www.yrittajat.fi/keskipohjanmaa

Keski-Suomen Yrittäjät ry
Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
p. (014) 643 922, f. (014) 643 944
www.yrittajat.fi/keskisuomi

Kymen Yrittäjät ry
Käsityöläiskatu 4, 45100 Kouvola
p. (05) 535 4313, f. (05) 535 4315
www.yrittajat.fi/kymi

Lapin Yrittäjät ry
Maakuntakatu 16, 96200 Rovaniemi
p. (016) 420 0600, f. (016) 420 0630
www.yrittajat.fi/lappi

Länsipohjan Yrittäjät ry
Valtakatu 5, 94100 Kemi
p. (016) 221 701, f. (016) 221 713
www.yrittajat.fi/lansipohja

Pirkanmaan Yrittäjät ry
Kehräsaari B-rappu • PL 7, 33201 Tampere
p. (03) 251 6500, f. (03) 251 6516
www.yrittajat.fi/pirkanmaa

Pohjois-Karjalan Yrittäjät ry
Kauppakatu 17 B, 80100 Joensuu
p. (013) 221 311, f. (013) 127 678
www.yrittajat.fi/pohjoiskarjala

Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjät ry
Uusikatu 64 A 2. krs., 90100 Oulu
p. (08) 311 4677, f. (08) 371 227
www.ppy.net

Päijät-Hämeen Yrittäjät ry
Rautatienkatu 20 B 4, 15110 Lahti
p. (03) 782 9866, f. (03) 782 1718
www.yrittajat.fi/paijathame

Pääkaupunkiseudun Yrittäjät ry
Tapiolan keskustorni 8. krs, 02100 Espoo
p. (09) 455 4525, f. (09) 467 655
www.espoonyrittajat.fi, www.yrittajat.fi/vantaa
www.kauniaistenyrittajat.fi

**Rannikko-Pohjanmaan Yrittäjät ry -
Kust-Österbottens Företagare rf**
Hietasaarenkatu 6, 65100 Vaasa
p. (06) 356 0800, f. (06) 356 0815
www.yrittajat.fi/rannikkopohjanmaa

Satakunnan Yrittäjät ry
Isolinnankatu 24 • PL 45, 28101 Pori
p. (02) 634 9900, f. (02) 634 9901
www.yrittajat.fi/satakunta

Savon Yrittäjät ry
Haapaniemenkatu 40, 70110 Kuopio
p. (017) 368 0500, f. (017) 368 0506
www.yrittajat.fi/savo

Uudenmaan Yrittäjät - Nylands Företagare ry
Kaisaniemenkatu 13 A • PL 999, 00101 Helsinki
p. (09) 2292 2982, f. (09) 622 3381
www.yrittajat.fi/uusimaa

Varsinais-Suomen Yrittäjät ry
Brahenkatu 20, 20100 Turku
p. (02) 275 7100, f. (02) 232 8272
www.yrittajat.fi/varsinaissuomi